

Euroopa Liit
Euroopa Sotsiaalfond

Eesti
tuleviku heaks

„Tööturukoolituse kvaliteedi parendamine“

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsus

KVALITEEDI HINDAMINE MTÜ KAJA VAHI KOOLITUS KEELEÕPPE ÕPPEKAVARÜHM

29.12.2023

Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri täienduskoolituse hindamisnõukogu otsustas, et MTÜ Kaja Vahi Koolitus ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse kvaliteedihindamise keeleõppe õppekavarühmas.

Lähtuvalt Haridus- ja Noorteameti põhimääruse § 24 lõikest 7 ning võttes aluseks Eesti Hariduse Kvaliteediagentuuri (edaspidi HAKA) täienduskoolituse hindamisnõukogus (edaspidi nõukogu) 08.12.2022 kinnitatud dokumendi „Täienduskoolitusasutuse õppekavarühma kvaliteedi hindamise juhend“ (edaspidi juhend) sedastab HAKA nõukogu järgmist:

1. MTÜ Kaja Vahi Koolitus kooskõlastas HAKAga kvaliteedi hindamise keeleõppe õppekavarühmas 11.09.2023.
2. MTÜ Kaja Vahi Koolitus esitas keeleõppe õppekavarühma eneseanalüüsi aruande HAKAle 02.10.2023.
3. HAKA kooskõlastas MTÜ Kaja Vahi Koolitusega hindamiskomisjoni koosseisus:
 - 1) **Joosep Heinsalu** – komisjoni esimees
 - 2) **Kateriina Rannula** – hindamiskomisjoni liige
4. Komisjon viis läbi hindamisvestluse virtuaalselt 17.10.2023.
5. HAKA edastas hindamisaruande MTÜ Kaja Vahi Koolitusele kommenteerimiseks 27.11.2023. MTÜ Kaja Vahi Koolitus teatas, et neil ei ole esmasele aruandele kommentaare ega täpsustusi.
6. HAKA edastas lõpliku hindamisaruande asutusele 28.11.2023. Hindamisaruanne on otsuse lahutamatu osa.
7. Lõpliku hindamisaruande ja eneseanalüüsi aruande edastas nõukogu sekretär nõukogu liikmetele.

8. Nõukogu arutas saadud dokumente 22.12.-27.12.2023 e-hääletusel 9 liikme osalusel ning otsustas tuua hindamisaruandest välja järgmised **MTÜ Kaja Vahi Koolitus keeleõppe õppekavarühma** koondhinnangud, tugevused ning parendusvaldkonnad ja soovitud.

HINDAMISVALDKONDADE HINNANGUTE KOONDTABEL	
Hindamisvaldkonnad	Koondhinnang hindamisvaldkonnale
1. Õppekava ja õppekavaarendus	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
2. Õppimine ja õpetamine	<i>Nõuded ei ole täidetud</i>
3. Koolitajad	<i>Nõuded on põhiosas täidetud</i>
4. Ressursid	<i>Nõuded on täidetud</i>

Õppekava ja õppekavaarendus

Parendusvaldkonnad ja soovitud

- 1) Koolitusasutusel puuduvad õppekavade väljatöötamise põhimõtted ja süsteem. Komisjon soovib koolitusasutusel välja töötada põhimõtted, kes, mille alusel ja kuidas õppekavasid üle vaatab ja parendab ning tagada ka põhimõtete rakendamine.
- 2) Komisjon soovib koolitusasutuse juhil kaasata õppekavade arendusse koolitajaid: koguda koolitajatelt andmeid ja tagasisidet õppekavade rakendamise ja kursuste läbiviimise kohta ja kasutada neid õppekavade arenduseks: koos koolitajatega määratleda õppekavade eesmärk ning sellest lähtuvalt õpiväljundid, -sisu, õppematerjalid ning -meetodid.
- 3) Õppekavades on välja toodud kahed õpiväljundid: 1) üldised pealkirja all „õpiväljundid“ ja 2) pealkirja all „õppekava spetsiifilised õpiväljundid“. Neist esimesed on liiga üldised ja õpiväljunditeks ei sobi. Komisjon soovib need õpiväljundid õppekavadest eemaldada ja soovi korral sõnastada nende põhjal õppekava eesmärk.
- 4) „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ on paljudes kodulehel olevatest õppekavades (nt inglise keel A2 ja B2) puudu ja tuleks sinna lisada. Üksiti tuleks õppekavas vastav alapunkt sõnastada lihtsalt „Õpiväljundid“, sest õppekavas muid õpiväljundeid peale nende, mis antud õppekava kohta käivad, olla ei saa.
- 5) Õppekavades inglise keel A1 ja inglise keel B1 ei ole õppekava pealkiri, (õppekava spetsiifilised) õpiväljundid, õppe sisu ja õppemeetodid kooskõlas. Pealkiri ja õppemeetodid eeldavad keeleoskuse kui terviku tõusu ühelt tasemelt järgmisele kõigi osaoskuste lõikes, kuid õpiväljundid sisaldavad ainult rääkimis- ja kirjutamisoskust ja õppesisu ainult kõnelemisoskust. Komisjon soovib viia õppekava nimetatud komponendid kooskõlla, lähtudes koolituse eesmärgist (keeleoskustaseme tõstmine tervikuna või mõne valitud osaoskuse lõikes).
- 6) Hindamismeetodite juures on mõlemas valimi õppekavas märgitud, et kursuse lõpus toimub kirjalik ja suuline keeletest. Kursuse jooksul toimub pidev õpiülesannete täitmise hindamine. Ebaselgeks jääb, kas keeleoskust hinnatakse ainult mõne või kõigi osaoskuste lõikes. Hindamiskomisjon soovib nelja osaoskuse käsitlemine välja tuua ka hindamismeetodite puhul.

- 7) Õppekava inglise keel B1 õppemaht ei ole piisav A2 tasemelt B1 tasemele jõudmiseks. Komisjon soovib suurendada õppemahtu või koostada väiksema eesmärgiga õppekava, mis oleks läbitav praeguse mahuga.
- 8) Valimi õppekavades on õpingute alustamise tingimuste all toodud välja õppemaksu teema, mis pole asjakohane. Täienduskoolituse standardi kohaselt tuleb õpingute alustamise tingimused välja tuua, juhul kui need on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel. Komisjon soovib õpingute alustamise tingimusena tuua välja keeleoskuse algtase, mis on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel (nt B1-koolituse puhul A2).
- 9) Valimi õppekavades on õppematerjalide nimekiri väga mahukas, sisaldades mitmeid alternatiivseid õppekomplekte, kuid õppekavast ei selgu, milliseid materjale tegelikkuses kasutatakse. Komisjon soovib jätta nimekirja ainult need materjalid, mida tegelikkuses õppekava läbimiseks kasutatakse ning ülejäänud materjalid nimekirjast eemaldada.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPEKAVA JA ÕPPEKAVAARENDUS

Koolitusasutusel puuduvad õppekavade väljatöötamise põhimõtted ja süsteem. Asutuse eneseanalüüsi põhjal kaasab koolitusasutuse juht õppekavade arendusse õppijaid ja tellija/maksja ettevõtte töötajaid, kuid koolitajad õppekavade väljatöötamises ja arendamises osalenud ei ole. Õppekavades on tehtud muudatusi õppe sisus õppijate tagasiside ning koolituse tellija soovide põhjal. Kuigi koolitajad ei ole õppekavade arendusse kaasatud, on õppekava rakendamine nende otsustada. Hindamiskomisjoni hinnangul on koolitusasutusel soovitatav töötada välja põhimõtted ja süsteem ning fikseerida see ka kvaliteedi tagamise dokumendis.

Valimi õppekavades puudub sidusus ning seal on nii üleliigseid kui puudevaid osasid. Komisjon näeb siinkohal mitmeid olulisi arendusvaldkondi.

Õppekavades on välja toodud kahed õpiväljundid: 1) üldised pealkirja all „õpiväljundid“ ja 2) õppekava spetsiifilised õpiväljundid. Neist esimesed on liiga üldised ja õpiväljunditeks ei sobi. Komisjon soovib need õppekavade eemaldada ja soovi korral sõnastada nende põhjal õppekava eesmärk. „Õppekava spetsiifilised õpiväljundid“ puuduvad paljudes kodulehel olevatest õppekavades (nt inglise keel A2 ja B2) ja tuleb sinna lisada pealkirja all „Õpiväljundid“.

Õppekavades inglise keel A1 ja inglise keel B1 ei ole õppekava pealkiri, (õppekava spetsiifilised) õpiväljundid, õppe sisu ja õppemeetodid kooskõlas. Pealkiri ja õppemeetodid eeldavad keeleoskuse kui terviku tõusu ühelt tasemelt järgmisele kõigi osaoskuste lõikes, kuid õpiväljundid sisaldavad ainult rääkimis- ja kirjutamisoskust ning ja õppesisu ainult rääkimisoskust ja grammatikat.

Õppekava inglise keel B1 õppemaht ei ole piisav A2 tasemelt B1 tasemele jõudmiseks. Komisjon soovib suurendada õppemahtu või koostada väiksema eesmärgiga õppekava, mis oleks läbitav praeguse mahuga.

Valimi õppekavades on õpingute alustamise tingimuste all toodud välja õppemaksu teema, mis pole asjakohane, kuid seal peaks olema välja toodud keeleoskuse algtase, mis on eeltingimuseks õpiväljundite saavutamisel.

Õppekavades sisaldab õppematerjalide nimekiri mitmeid alternatiivseid õppekomplekte, kuid õppekavast ei selgu, milliseid materjale tegelikkuses kasutatakse.

Komisjon soovib asutuses koos koolitajatega läbi mõelda ja otsustada, mis on õppekavade eesmärgiks - kas õppijate keeleoskustaseme viimine ühelt tasemelt järgmisele või mõne konkreetse osaoskuse arendamine taseme sees. Vastavalt eesmärgile tuleb sõnastada õpiväljundid ja määratleda õppe sisu. Komisjon soovib parema arusaama loomiseks õppekavadest ja nende arendamisest tutvuda vastavate regulatsioonide ja juhenditega. Kasulik oleks asutuses ühine arutelu vastaval teemal ja õppekava teemalisel koolitusel osalemine.

Võttes arvesse rohkeid puudusi hindamisvaldkonna Õppekava ja õppekavaarendus kriteeriumite täitmisel leiab komisjon, et **nõuded ei ole täidetud**.

Õppimine ja õpetamine

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Grupikoolituste korral ei kaardistata õppijate ootusi ja vajadusi, et nende põhjal teha kohandusi õppe korralduses, sisus jt võimalikes aspektides. Komisjon soovib õppijate ootused ja vajadused kaardistada ja neid õppes, sh õppekavade arendamisel arvestada.
- 2) Õppijatele ei tutvustata õppeprotsessi alguses õpiväljundeid ega õppekava eesmärki. Komisjon soovib kõikide kursuste alguses õppijatele tutvustada õppekava, selgitades kõige olulisemat – eesmärki ja õpiväljundeid.
- 3) Koolitusasutuses läbiviidav õpe on valdavalt õpiku ja töövihiku keskne kontaktõpe, mis ei arvesta grupikoolituste korral piisavalt õppijate eripäraga. Selleks, et õpe oleks kvaliteetne, on oluline kaasaegsete aktiivõppe meetodite kasutamine ja õppija isikupäraga rohkem arvestamine.
- 4) Suur osa hindamisest, mis toimub õppetöö jooksul, seisneb ülesannete „läbi tegemises“, neile ei ole kehtestatud lävendit ega anda õppimist toetavat tagasisidet. Samas arvestatakse ülesannete läbi tegemist tunnistuse väljastamise tingimusena. Komisjon soovib läbi mõelda ja kehtestada õppijate sooritustele lävend ning anda õppijatele õppimist toetavat tagasisidet.
- 5) Tagasisidet kogutakse ainult suuliselt ja pigem juhuslikult, samuti ei ole tagasiside küsimisel kokku lepitud struktuuri (mille kohta konkreetselt küsitakse). Komisjon soovib leppida asutuses kokku tagasiside struktuur ning pakkuda õppijatele suulise tagasiside kõrval ka anonüümse kirjaliku tagasiside andmise võimalust. See võimaldaks saada sisendit parendus- ja arendustegevusteks koolituste erinevate aspektide osas.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE ÕPPIMINE JA ÕPETAMINE

Koolitusasutuse andmetel viiakse õppima asumisel läbi vestlus õppijatega, kus selgitatakse põhjalikult korralduslikke küsimusi ja osaliselt ka keeleõppimise protsessi, kuid aga ei arutata õppijatega läbi õpiväljundeid, mida oleks soovitatav kursuse alguses siiski teha. Individuaalsete koolituste ja firmasiseste koolituste korral on eneseanalüüsi ja vestluse põhjal õppijad rohkem kaasatud õppeprotsessi kujundamisesse, näiteks teemade valikul. Avalike grupikoolituste puhul õppijate ootusi ei kaardistata ja nendega õppes ei arvestata.

Asutuse koolitajad kasutavad õppekava põhjal õppemeetodeid, mis sobivad kõikide osaoskuste omandamiseks. Koolitusasutuses läbiviidav õpe on valdavalt õpiku ja töövihiku keskne ja

kasutusel on enamasti traditsioonilised õppemeetodeid, aktiivõppe meetodeid on kasutusel napilt. Õppemeetodite ja -keskkondade valikut võiks mitmekesistada ja kaasajastada, mis võimaldaks ühtlasi rohkem arvestada õppijate eripäradega.

Õppekavades on sätestatud lõpetamise tingimused ja väljastatavad dokumendid ning need vastavad täiendusõppe standardis esitatud nõuetele; toodud on nii tõendi kui tunnistuse väljastamise tingimused.

Suur osa hindamisest, mis toimub õppetöö jooksul, seisneb ülesannete „läbi tegemises“, neile ei ole kehtestatud lävendit ega anta õppimist toetavat tagasisidet. Komisjon soovib läbi mõelda ja kehtestada õppijate sooritustele lävend ning anda õppijatele õppimist toetavat tagasisidet. Asutus kogub õppijatelt tagasisidet, kuid ainult suuliselt ja pigem juhuslikult, samuti ei ole tagasiside küsimisel kokku lepitud struktuuri (mille kohta konkreetselt küsitakse). Komisjon soovib leppida asutuses kokku tagasiside struktuur ning pakkuda õppijatele suulise tagasiside kõrval ka anonüümse kirjaliku tagasiside andmise võimalust. See võimaldaks saada sisendit parendus- ja arendustegevusteks koolituste erinevate aspektide osas. **Nõuded ei ole täidetud.**

Koolitajad

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Asutuse kodulehel on koolitajaid puudutav väga napisõnaline (õpetatav keel, koolitaja perenimi kõrgkooli nimetus); puudub info varasema töökogemuse, erialase ja täiskasvanute koolitamise alase enesetäiendamise kohta. Komisjon soovib täiendada koolitajate pädevuste kirjeldusi kodulehel õpi- ja/või töökogemuse, täiskasvanute koolitaja pädevuse ning enesetäiendamise kohta käiva infoga nagu sätestab TäKS § 11 lõige 2.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE KOOLITAJAD

Koolitajatele esitatavad nõuded on õppekavades ära toodud: võõrkeeleõpetajad on erialase akadeemilise kõrgharidusega, keeleõpetaja kvalifikatsiooniga ning pikema- või lühemaajalise täiskasvanute koolitaja kogemusega. Asutuse kodulehel on koolitajate kohta välja toodud ainult õpetatav keel, koolitaja nimi (ilma eesnimeta) ja kõrgkooli nimetus. Puudub info varasema töökogemuse, samuti erialase ja täiskasvanute koolitamise alase enesetäiendamise kohta.

Asutuse juhi sõnul on koolitaja puhul tähtis erialane pädevus ja koolitaja kogemus, kuid täiskasvanute koolitaja pädevust ta oluliseks ei pea, kuigi asutuse klientideks on enamasti täiskasvanud.

Komisjon ei leidnud tõendeid koolitajate sihipärase osalemise kohta täienduskoolitustel, et arendada oma erialaseid ja täiskasvanute koolitaja pädevusi. **Nõuded on põhiosas täidetud.**

Ressursid

Parendusvaldkonnad ja soovitused

- 1) Ruumidele ligipääsu info on õppijate jaoks oluline eelteadmine enne kursusele registreerimist, kuid vastav info kodulehelt puudub. Komisjon soovib lisada kodulehele info liftiga ligipääsust koolitusruumidele kolmandal korrusel.

KOONDHINNANG HINDAMISVALDKONNALE RESSURSID

Komisjon leidis, et **asutus täidab hindamisvaldkonna nõudeid**. Õpperuumid vastavad töötervishoiu ja tööohutuse nõuetele ning on õppeks sobilikud (on olemas väike ja keskmise suurusega koolitusruum): Arvestatakse õppija vajadustega, ruumid on ligipääsetavad ka erivajadustega õppijatele, kuid seda infot kodulehel ega õppekavades ei ole. Info ligipääsetavuse kohta soovib komisjon kodulehele ja õppekavadesse lisada. Koolitusasutusel on olemas väike õppekirjanduse raamatukogu. Õppijate soovil viiakse tunde läbi ka veebikeskkonnas.

9. Nõukogu kaalus punktis 8 toodud hindamisaruandes esitatud koondhinnanguid, soovitusi ja tugevusi,

OTSUSTAS:

MTÜ Kaja Vahi Koolitus ei ole positiivselt läbinud täienduskoolituse keeleõppe õppekavarühma kvaliteedihindamist.

Otsus võeti vastu 9 poolthäälega. Vastu 0.

10. Isikul, kes leiab, et HAKA poolt läbi viidavate hindamistoimingutega või hindamisnõukogu otsusega on rikutud tema õigusi või piiratud tema vabadusi, on võimalik esitada vaie haldusmenetluse seaduses sätestatud korras. Vaie esitatakse hindamisnõukogule 30 päeva jooksul pärast seda, kui vaide esitaja vaidlustatavast toimingust teada sai või oleks pidanud teada saama.

Hindamisnõukogu saadab vaide hindamisnõukogu vaidekomisjonile, kes esitab viie päeva jooksul vaide saamisest nõukogule kirjaliku erapooletu arvamuse vaide põhjendatuse osas. Hindamisnõukogu lahendab vaide kümne päeva jooksul selle saamisest, võttes arvesse vaidekomisjoni põhjendatud seisukohta. Kui vaiet on vaja täiendavalt uurida, võib hindamisnõukogu vaide läbivaatamise tähtaega pikendada kuni kolmekümne päeva võrra.

Hillar Bauman

hindamisnõukogu sekretär